

TRICKY VOWELS

Kamatz Katan

Remember the *kamatz katan* vowel? It looks like ַ, but it sounds like *oh*. You will have to memorize where a *kamatz katan* shows up, so that you don't confuse it with the regular *kamatz*, which sounds like *ah*. While you are learning, we'll help you by printing the *kamatz katan* like this: ְ

Two words in the **יוֹצֵר אוֹר** and **מְעַרְבֵי עֲרָבִים** have a *kamatz katan*. They are:

בְּחֻמָּה בְּכֹל

All of these words have a *kamatz katan* or *chataf kamatz katan*. Practice reading them.

1. שְׂבִי-כָל שְׂבֹכֶל אֶ-נִיָּה אֶ-נִיָּה בְּחֻמָּה בְּחֻמָּה
2. גְּדִלָּה גְּדִלָּה קְדִשָׁה קְדִשָׁה צְהָרִים צְהָרִים

Sounds Like Eye

When the vowels *patach* ַ and *kamatz* ָ are followed by a י, *yod*, then the *ah* sound changes to *ay*. Think of the word *dayeinu!* Two words in the **מְעַרְבֵי עֲרָבִים** have this sound. They are:

לֵיָּה תִי

All of these words have the *ay* sound. Practice reading them.

3. אֶתִי אֶתִי אֶדְנִי אֶדְנִי דֵי־יֵינוּ דֵי־יֵינוּ לֵיָּה לֵיָּה
4. וְרַעִי וְרַעִי וְשִׁפְתִי וְשִׁפְתִי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי תִי

Backwards Reading

When the last letter-vowel combination in a word is תַּ, then we read the sounds backwards. First we read the vowel and then the letter. It sounds like *ach*. One word in the **מְעַרְבֵי עֲרָבִים** has that sound. It is:

פּוֹתַח

All of these words have that sound. Practice reading them.

5. מְנִיצַח מְנִיצַח פּוֹרַח פּוֹרַח שְׂמִיחַ שְׂמִיחַ
6. כִּיחַ כִּיחַ מְזַבַּח מְזַבַּח שִׁיחַ שִׁיחַ פּוֹתַח פּוֹתַח

WATCH THE DOTS!

These two reading rules will help you know which dots to read and which to ignore.

Reading Rule: Double-Duty Dot

The dot above a **ש** or a **שׁ** can be a “double-duty dot.” It can serve as the dot for the letter AND a *cholam chaseir* (the vowel that sounds like *oh* above a letter: אָ).

A word in the **מְעַרְבִי עֲרָבִים** that has a double-duty dot is **חֲשׂוֹךְ**.

Reading Rule: About the דִּגֵּשׁ (dot inside a letter)

A dot inside a letter does not change the sound of the letter unless it is:

פ־פּ כ־כּ ב־בּ

Keep these rules in mind while you read these words:

1. חֲשׂוֹךְ חֲשׂוֹךְ עֲשֶׂה עֲשֶׂה עֲשֶׂה עֲשֶׂה רֵאשׁ
2. הֶעֱזָה הֶעֱזָה מְפַנֵּי מְפַנֵּי מֵשֶׂה מֵשֶׂה הַכֵּל
3. מִתְחַדֵּשׁ מִתְחַדֵּשׁ מִשְׁנָה מִשְׁנָה שְׁלֵא שְׁלֵא נִשְׂא נִשְׂא
4. וּמְבַדִּיל וּמְבַדִּיל יִשְׁבִּי יִשְׁבִּי נִקְוָה נִקְוָה
5. יוֹצֵר יוֹצֵר גְּדֻלָּה גְּדֻלָּה וְקָיָם וְקָיָם וְצִוְּנוּ וְצִוְּנוּ
6. הַזְמַנִּים הַזְמַנִּים יִחַשְׁף יִחַשְׁף שֶׁשָּׁן שֶׁשָּׁן שְׁלֵשׁ שְׁלֵשׁ

FLUENT READING

1. **READ** these words and phrases from the **בְּרָכוּ**, **יוֹצֵר אוֹר**, and **מַעֲרִיב עֶרְבִים** **WITH A PARTNER**.
2. Circle words that you have trouble reading.
3. When you finish the section, ask your teacher for help with the words you could not read.

Warm-Up Syllables:

1. כֵּל כָּל כִּיל כָּל מֵן מֵה מֵה מֵה מֵה
2. עוֹן צוֹן סָף סָם מוּם מוּס רֵאשׁ עֵר עֵר

Words:

3. מְבַרֵךְ מְבָרֵךְ הַמְבַרֵךְ הַמְבָרֵךְ תְּתַבְרַךְ תְּתַבְרַךְ
 4. מַעֲשֵׂיךְ מַעֲשֵׂיךְ מַעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה שְׁעֵשִׂית שְׁעֵשִׂית
 5. וּמַתְּלִיךָ וּמַתְּלִיךָ וּמְסַדֵּר וּמְסַדֵּר וּמַעֲבִיר וּמַעֲבִיר
 6. הַמְּאֹרֹת הַמְּאֹרֹת הַכּוֹכָבִים הַכּוֹכָבִים
- הַמַּעֲרִיב הַמַּעֲרִיב

ACTIVITY 3 CONTINUES ON NEXT PAGE

Blessing Phrases:

7. יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֶשֶׁךְ עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל
8. מָה רַבּוֹ מַעֲשָׂיָהּ יי כָּלֵם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ.
9. אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מַעְרִיב עַרְבִים בְּחֻכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים
10. וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ

WITH THE RECORDING

1 Use the recording to practice reading and chanting the בְּרִכּוֹ.

בְּרִכּוֹ

Leader says

1. בְּרִכּוֹ אֶת־יְיָ הַמְּבָרָךְ!

The congregation responds

2. בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

- 2**
- Choose to concentrate on reading **either** the יוֹצֵר אוֹר or the מְעַרֵב עֲרָבִים. Your teacher may tell you which one to work on.
 - Practice reading the prayer with the recording.

מְעַרֵב עֲרָבִים

1. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
2. אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מְעַרֵב עֲרָבִים,
3. בְּחִכְמָה פּוֹתַחַ שְׁעָרִים,
4. וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים,
5. וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים,
6. וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרִקְיעַ כְּרִצּוֹנוֹ.
7. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה,
8. גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר,
9. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמַבִּיא לַיְלָה,
10. וּמְבַדֵּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה,
11. יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ.
12. אֵל חַי וְקַיִם,
13. תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.
14. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְעַרֵב עֲרָבִים.

יוצר אור

1. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
2. יוצר אור ובורא חשך,
3. עשה שלום ובורא את הכל.
4. המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים,
5. ובטובו מתחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית.
6. מה רבו מעשיך, יי!
7. כלם בתכמה עשית,
8. מלאה הארץ קננה.
9. תתברך, יי אלהינו,
10. על שבת מעשה ידך,
11. ועל מאורי אור שעשית:
12. יפארוך. סלה.
13. ברוך אתה יי, יוצר המאורות.

CHANCE READING

Cut out the phrases from the **יוצר אור** and the **מעריב ערבים**.

1. Mix the strips up, so the phrases are out of order.
2. **With a friend** take turns picking a strip and reading it.
3. If you read correctly, you keep the strip. If you make mistakes, put it back in the pile.
4. The player with the most strips at the end is the winner.
5. Keep the strips in an envelope to play again another day.

יוצר אור ובורא תשף	ברכו את־י המברך
ובטובו מתדש בכל־יום תמיד	עשה שלום ובורא את־הכל
כלם בחכמה עשית	מה רבו מעשיך יי!
מלאה הארץ קנינה	על־שבת מעשה ידיך
יפארוך סלה	ברוך אתה יי, יוצר המאורות
בחכמה פותת שערים	אשר בדברו מעריב ערבים
ומתליף את־הזמנים	ובתבונה משנה עתים
ומעביר יום ומביא לילה	ומסדר את־הכוכבים במשמרותיהם
ברוך אתה יי המעריב ערבים	ומבדיל בין יום ובין לילה
גולל אור מפני תשף ותשף מפני אור	יי צבאות שמו